

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۷/۱۲/۲۵

انجنیر سلطان جان کلیوال

د جدی شپږمه د افغانستان د بربادې ورځ

زمونږ د هیواد په تاریخ کی داسی ورځی بیخی ډیری دی چی پردیو غاصبینو او یرغلگرو زمونږ په وطن او خلکو بی موجه یرغلونه او تیری تجاوز کړیدی او دا ملت یی د جنگ جگړی په میدان کی تجربه کولو ته را کش کړیدی. د سکندر، عربو، چنگیز او د هغه د اولادی، تر د صفویانو او انگریزانو پوری ټول هغه تجاوز گر یرغلونه وو چی د دی وطن په خرابی او بربادی کی تر آخری سرحد پوری لاس لرلی، او د دی خاوری انسان ته یی ددی موقع نه ده ورکړی چی د نړی د نورو بشری ټولنو په څیر، د خپل ملک د آبادی او بنیرازی په لار کی، خپل توان او استعداد وکاروی او د تمدن پوری یوه په بلی پسی ووهی. دا تاریخی یرغلونه په مستقیمه توگه په ۱۹۱۹ میلادی کال کی د اعلیحضرت غازی امان الله خان له خوا د یوه مستقل او آزاد افغانستان په جوړیدو سره چی د انگریز د استعماری طاقت له سلطی څخه یی خپل هیواد د اتلو افغان غازیانو او مجاهدینو د سر په قربانیو سره خپلواکی ته ورساوه، پای ته ورسیدل او افغانانو ته د خپل وطن د جوړیدو زمینه برابره شوه. خو له بده مرغه انگریزی استعمار په افغانستان کی د امانی دوری پرمختگ ته د خپلی امپراطوری د ړنگیدو د پاره د یوه نه ماتیدونکی سکر په سترگه وکتل نو ځکه یی په افغانستان کی د غلو، ډاکوانو او نا امله کسانو په روزلو او د افغان قومونو د ناپوهی نه په گټی اچوتولو سره دی ته زمینه برابره کړه چی امانی نهضت او د افغان ولس د آبادی دا لومړی ایښول شوی خښته ماته او د بیا د پاره په غیر مستقیمه توگه دا هیواد د خپل تسلط لاندی راوولی. د ال یحی د کورنی په ټوله دوره کی که څه هم افغانستان د نړی د آزادو هیوادونو په لیست کی ور شامل و، خو ددی وطن انسان د داسی کورنی استبداد سره مخامخ و چی د ژوندانه په یوه برخه کی یی هم له صفری سطحی څخه ځان را ونه شو ایستلی. همدی فقر او غربت دی ته زمینه برابره کړه چی دا ولس د یوه بل خامار (دوخت د شوروی اتحاد) خولی ته ور واچوی.

د شوروی اتحاد استعماری خصلت د انگریزی استعمار سره له دی کبله چی په اشغال شوو هیوادونو کی یی نه یواځی سیاسی، اقتصادی او نظامی واک په خپل لاس کی نیولی بلکی ایډیالوژیک تغییرات یی هم راوستل او د نیول شوو سیمو ځوان نسل یی د خپلو هسی تاثیراتو لاندی راوسته چی د بیرته په شاتلو امکانات یی هم نری اخستل. له بده مرغه زمونږ ټولنی ته هم، دې ټولنیز ناروغی سرایت وکړ او زمونږ اکثره هغه ځوان چی دې هیواد (شوروی اتحاد) ته د زده کړو د پاره ولیږل شول، د مسلکی زده کړو تر څنګ بیرته خپل هیواد ته د کاملاً بدلی ایډیالوژی سره چی د افغانی ټولنی د کلچری جوړښت سره یی هیڅ ډه ډه نه شوه لگولی را داخل شول، چی د څو کلونو په اوږدو کی یی نتیجه د ۱۳۵۷ کال د ثور د اومی ورځی په کودتا سره را ووتله او د هیواد سیاسی قدرت هماغی ډلی ته په لاس

ورغی چی د شوروی اتحاد د دولت د ایډیالوژۍ پیروی یی کوله یعنی د افغانستان د خلق دموکراتیک گوند. تر کومه ځایه چی معلومه وه ددی گوند مشران لا د پخوا نه داسی مدبر اشخاص نه و چی د خپلی ټولنی د عینی شرایطو سره سم یی گام اخستی وای، نو همدا وجهه وه چی د قدرت په ویش سره جوړرانه غلغل او د کشمکش په نتیجه کی چی د شوروی د کمونیست گوند هدف و، د گوند یوه برخه د ببرک کامل په مشرۍ د (پرچم ډله) چی د یوه مصنوعی ائتلاف په نتیجه کی د خلق له ډلی سره یوځای شوی وو، د بیا د پاره له قدرت نه وشرله شوه. په قدرت کی پاتی ډله هم په څو گروپونو تقسیم شوه چی بالاخره د نورمحمد تره کی ډله د هغه د وفادار شاگرد حفیظ الله امین ډلې له خوا د تره کی په وژل کیدو سره ماته شوه او امین د یواځنی مرد میدان په توگه د قدرت واکي په لاس کی ونیوی. ددی پېښی نه وروسته په هیواد کی د ننه داسی حالات را منځ ته شول چی نور هرڅه له کنترول ووتل او د شوروی د پلویانو له خوا داسی آوازی هم خپری شوی چی حفیظ الله امین د سی. آی. ای. سری دی او غواری چی امریکایان هیواد ته راولی. دا آوازی د شوروی زعامت د خپلی مداخلی د پاره یوه پلمه ونیوه او د پرچم ډلې د مشرانو لکه ببرک کامل، نور احمد نور، اناهیتا راتبازاد، نجیب الله او نور، سره چی لا پخوا دهیواد نه بهر شړل شوی وو او د تره کی ډلې هغه کسان چی په هیواد کی دننه د شوروی اتحاد په سفارت کی پټ و لکه اسدالله سروری، سید محمد گلابزوی، اسلم وطنجار او شیرجان مزدوریار سره په مشورې دی نتیجی ته ورسیدل چی باید د شوروی لښکری د افغانستان د نجات تر نامه لاندی، افغانستان ته را داخلي شی.

د همدی پریکړی نه وروسته د شوروی اتحاد سرو لښکرو د (۱۳۵۸ هـ ش کال د جدی په ۶) چی د (۱۹۷۹م کال د دسمبر د ۲۷) نیټی سره برابره وه د افغانستان په خاوره نظامی تیری وکړه او د هیواد حکمران حفیظ الله امین یی وواژه او پر ځای خپل تر ټولو ښه وفادار گوداگي ببرک کامل پر تخت کښیناوه.

د شوروی اتحاد تر دی وسله وال تیری وروسته چی د افغانستان په خاوره یی وکړ د غربی نړۍ خصوصاً د امریکا متحده ایالاتو ته یوه مناسبه موقع په لاس ورغله چی د شوروی اتحاد نه د ویتنام په هیواد کی د خپلی ماتی انتقام واخلی، نو د افغانستان د همسایه هیواد پاکستان سره یی تر مستقیمی او د بل همسایه، ایران سره یی د نورو اروپای اندیوانو له لاری د افغان مهاجرو د مقاومت د بهیر سره د وسله والی مبارزی د تقویه کیدو پرتو کولونه لاس لیک کړل او په دی توگه یی د نژدی لسو کلونو د پاره د شوروی اتحاد نظامی، اقتصادی او نړیوال سیاست ته داسی گزارونه ور کړل چی بالاخره یی و کولی شول چی نه یواځی د شوروی اتحاد د پراختیا غوښتنی د سیاست له خطر څخه ځانونه او نوره نړۍ و ژغوری بلکی ټول کمونیستی بلاک یی له بیخه و نراوه او د شوروی ستره امپراطوری ډری وری کړه.

داڅو خپله د شوروی اتحاد د سرنوشت د پاره د دوی د بی موده او بی موجه مداخلی نتیجه شوه، خو د دی څوچنده زیات یی زمونږ هیواد د داسی تباهی او او بربادی سره مخامخ کړ، چی نه یواځی ټولی مادی او معنوی شتمنی مو له لاسه ورکړی بلکی زمونږ خاوریی د ټولی دنیا، د ټولو متخاصمو قوتونو د جنگ میدان وگرځوله او لا هم نه ده معلومه چی وروستی نتیجه به یی زمونږ د پاره څه جوړیږی.

د همدی پورته لنډو خبرو نه ورسته زه داسی فکر کوم چی: څومره چی د افغانستان په ټول تیر تاریخ، او په دی تاریخ کی د گڼ شمیر نورو ورځو لیست ته نظر واچول شی، د جدی (۶) ورځ هغه توره ورځ راته بریښی چی په یواځیتوب سره د ټولو نورو ورځو له مجموعی نه، توره، کرغیرنه، بربادونکی او زمونږ د ولس د پاره لومړی تباه کونکی ورځ

ده. ددی ورځی عاملین هم د افغان ولس په تاریخ کی راته هغه توری څیری ښکاری چی نه یی بل مثال شته او نه به نور داسی تور مخی تر دی وروسته را پیدا شی. لعنت دی وی په دي تور مخو او د دوی به شان په نورو بی مغزو تورو څیرو باندی.

پای

جدي دويمه ۱۳۹۶

تورننتو – کاناډا

